

Motion till riksdagen

1987/88:Jo851

av Gösta Andersson och Agne Hansson (c)

om åtgärdsprogram mot försurningen av skogsmark

Att den fortgående försurningen utgör ett allt större hot mot skogen är ett obestridligt faktum. Flera undersökningar utomlands och skogsstyrelsens skogsskadeinventeringar i Sverige visar tydligt att trädens hälsotillstånd påverkas negativt av luftföroreningarna. En på sikt omfattande skogsdöd skulle kunna få mycket allvarliga konsekvenser för vårt lands ekonomi och inte minst för sysselsättningen. Därför krävs det enligt vår uppfattning att kraftfulla åtgärder sätts in för att förhindra en omfattande skogsdöd.

Skogens stora regionala betydelse

Skogsbruket och skogsindustrin har en helt avgörande regional betydelse för stora delar av Sverige. Enbart i Kalmar län har drygt 12 000 människor sin försörjning inom skogsbruket och skogsindustrin. Dessutom finns dessa arbetstillfällen ofta i mindre samhällen och i glesbygd. Skogsnäringen har alltså en mycket stor betydelse för utvecklingen i Kalmar län och i andra regionalt svaga regioner av vårt land. Därför är det lätt att inse att en utbredd skogsdöd skulle få dramatiska konsekvenser för stora delar av Sverige.

Det finns därför anledning för oss att ta lärdom av de misstag man gjort i t. ex. Västtyskland och i en del andra länder. Där har man handlat för sent för att förhindra skogsdödens utbredning. Därför krävs det av oss i Sverige att vi visar stor framsynthet och handlingskraft för att rädda våra skogar från stora framtida skador.

Skogsskadorna ett faktum

Vissa s. k. experter har i den skogspolitiska debatten velat förneka att luftföroreningarna har någon negativ inverkan på skogen. De omfattande undersökningar som skogsstyrelsen genomfört visar dock på motsatsen. Skogsstyrelsens inventering visar tydligt att vart femte träd i Syd- och Mellansverige och i inre Norrland har skador. Dessa träd har förlorat minst 20 % av sina barr.

Speciella analyser i Stenungsund- och Trollhätteområdet visar att hela 50 % av träden är skadade. Resultaten från denna undersökning tyder på att skogen är värre skadad än vad den är i den Västtyska delstaten Baden-Wurtemberg.

Det kan också finnas anledning att misstänka att skogsskadorna har en större omfattning än vad de redovisade utredningarna visar. Många skogsägare försöker på ett föredömligt sätt att snabbt avverka sjuka träd för att undvika insektsskador på de friska träden. Ett stort antal skadade träd kan tänkas ha hamnat utanför de analyser som genomförts. Skadorna på den svenska skogen kan alltså ha underskattats.

Skogsskador—hot mot svensk ekonomi

I Västtyskland har man redan i dag förluster på flera miljarder kronor årligen till följd av skogsskadorna. För Sveriges ekonomi har skogen en helt avgörande betydelse. Skogsbruket och skogsindustrin svarar för den överlägset största andelen av Sveriges exportinkomster. En omfattande skogsdöd skulle kunna få allvarliga följder för alla som har sin försörjning inom denna näring. Även Sveriges ekonomi skulle kunna skadas svårt.

Åtgärdsprogram mot försurningen

I Sverige har vi på flera områden varit framgångsrika i kampen mot försurningen. Vi har t. ex. minskat svavelutsläppen med drygt 70 % sedan 1970. Fortfarande återstår mycket att göra. Vi vill föreslå att bl. a. följande åtgärder sätts in för att snabbare åstadkomma resultat i kampen mot försurningen:

- En bättre trafikpolitik med bl. a. stimulans av miljövänliga bilmotorer
- Ett kraftfullare stöd till förnybar och miljövänligare energiproduktion
- En bättre ekonomisk stimulans till hushållning och effektivare energihushållning
- Ett utvidgat kalkningsprogram bör även omfatta skogen
- Åtgärder måste sättas in för att snabbare minska utsläppen av kväveoxider
- Regeringen måste mera aktivt och konstruktivt söka påverka andra stater att vidta kraftfulla åtgärder mot förorenande utsläpp.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av åtgärdsprogram mot försurningen.

Stockholm den 26 januari 1988

Gösta Andersson (c)

Agne Hansson (c)